

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LVIII. — Izdan in razposlan dne 28. novembra 1872.

159.

Postava od 13. novembra 1872,

o časni obrambi stvarém, katere pridejo v Dunajsko svetovno razstavo leta 1873.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

Člen 1.

Vsak tozemec ali tujec, kateri na Dunajski svetovni razstavi leta 1873 razstavi kako takšno reč, da po določenih postavah od 15. avgusta 1852 (Drž. zak. št. 184), po tem obeh postav od 7. decembra 1858 (Drž. zak. št. 230 in 237) lahko za-njo dobode obrambo privilegije, marke ali vzora, more od glavnega ravnatelja svetovne razstave prejeti list v potrdilo te obrambe.

Dotična prošnja naj se pri glavnem ravnatelju podá vsaj, predno se odpre razstava ali — kadar bi se stvar pozneje prinesla na razstavo, vsaj predno se prinese, in priložiti jej treba natančen popis dotične reči, katerega je prositelj sam podpisal, in — kolikor bode potrebno, da se bolje poodči — primerne črteže ali obrise v dveh popolnoma enakih primerkih, oziroma dva enaka primerka dotične marke ali dotičnega vzora (muštra) ali kalupa (modela), vsacega v posebnem zavitku.

Ako kak pooblaščenec prošnjo vpoloží, mora se ji vrhi tega pridejati izdano mu pooblastilo.

Člen 2.

Potrdilni list izdaje zastonj svetovne razstave glavni ravnatelj a organ, po ministerstvu dežel ogerske krone v to določen, pri tem sodeluje in ga proti podpisuje. Ta obrambeni list zagotavlja imetniku od dne v njem imenovanega, katerega je dotična stvar prišla na razstavišče, ali, — ako bi se bila prošnja vpodala stoprv po tej dobi, — od dne tudi v listu omenjenega, katerega se je vpoložila prošnja, do 31. dneva decembra 1873 vštevno prav tiste pravice, katere bi imel od privilegije redno dobljene, oziroma od redno izprošenega vpisa kake marke, kacega vzora ali kalupa.

(Slovenisch.)

Pri tem se mu pridržava, da lahko za tisto stvar, predno zgornji rok obrambe izteče, po določitih v členu 1 omenjenih postav pri pristojnem oblastvu prosi privilegije, ali pa obrambe za marko ali vzor.

Člen 3.

Ako se komu tak obrambeni list odreče, ne more se dalje na nikogar obrniti ali pritožiti.

Kadar kdo izpodbija pravni obstanek podeljenih obrambenih listov, naj pristojna oblastva stvar razsodijo po postavah gledé take obrambe danih.

Člen 4.

O dotičnih prošnjah in o sledeči na-nje podelitvi obrambenih listov piše se pri svetovne razstave glavnem ravnatelji poseben vpisnik v dveh enakih primerkih, in kadar se razstava sklene, treba en vpisnik z omenjenimi prošnjami in enim primerkom popisov, prošnjam priloženih, oziroma mark, vzorov in kalupov izročiti c. kr. trgovinskemu ministerstvu, a drug vpisnik s enim primerkom gori omenjenih prilog kraljevsko-ogerskemu ministerstvu za poljedelstvo, obrtnost in trgovino.

Člen 5.

Podeljeni obrambeni listi se razglašajo v avstrijskem in ogerskem uradnem oglasniku.

Vsak sme pregledati vpisnik, držan o brambovnihi listih; ali k njim spadajoči popisi, črteži, kalupi in enakšne priloge ostanejo skrivnost, ako se v prošnji tako zahteva.

Člen 6.

Zvršiti to postavo naroča se trgovinskemu ministru.

V Gedelovu, dne 13. novembra meseca 1872.

Franč Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

160.

Zvršilni propis od 15. novembra 1872,

k postavi od 13. novembra 1872, o časni obrambi stvarém, katere pridejo v Dunajsko razstavo leta 1873.

K členu 1.

Predno svetovne razstave glavni ravnatelj prošnjo za obramben list prevzame v uradovanje, treba v pričo vpoložitelja pregledati, ima li prošnja priloge, ki jih postava zahteva, t. j. dva enaka primerka popisovanja dotične stvari, oziroma dva primerka dotične marke ali dotičnega vzora ali kalupa in to vsako v posebnem zavitku, na katerem bodi zapisana stvar in prositeljevo ime in kadar prošnjo podaje pooblaščenec, še pooblastilo, katero je leta prejel.

Ako se najde, da na to stran česa manjka, naj se prošnja ne prevzame v uradovanje, marveč naj se vpoložitelju nazaj dá, da jo dopolni, in naj se mu pové, zakaj.

A na takih prošnjah, katere so se v zgornjem oziru našle da so v redu in katere se torej vzamejo v uradovanje, treba od zunaj zapisati dan in uro, kdaj je bila vsaka vpolažena.

Z obrambenim listom, to se ve da, more se dobiti samo ene vrste postavna obramba, namreč obramba ali privilegije ali marke ali vzora, kakor se ta ali óna dotičnej stvari prilega.

Katera obramba se pa prilega stvari, to gre soditi po določilih v členu 1 omenjenih posamnih postav o obrambi, in to, kar se tiče obrambe privilegij, po določilih §§.^{fov} 1, 2 in 5 postave od 15. avgusta 1852 (Drž. zak. št. 184), a kar se tiče obrambe mark in vzorov, po določilih §§.^{fov} 1 in 3 obeh postav od 7. decembra 1858 (Drž. zak. št. 230 in 237).

Na to stran treba torej preudariti stvar, katerej se išče obrambenega lista, to da kolikor gre za obrambo privilegije, ne sme se z ózirom na določilo §.^{fa} 17 postave od 15. avgusta 1852 nikakor preiskavati, je li stvar res nova ali koristna.

Pri tem pretehtovanji stvari pogleda se v oba primerka popisa, oziroma marke, vzora ali kalupa, naj se je prosilo za skrivanje reči ali ne, in na to se zopet z uradnim pečatom zapečatita, ako sta bila pod pečatom vpolažena.

Pri tem vpogledu se je tudi uveriti, sta li res oba primerka popolnoma enaka, kakor zakon vелеva, in ako se najde kaka razlika, treba naročiti prositelju, da jo precej odpravi in vsikakor prej, nego mu se izdá dotični obrambeni list.

Da se bode gori omenjeno preudarjanje primerno vršilo, privzame si gospod glavni ravnatelj svetovne razstave odbor zvedencev, katere izbere on sam, domenivši se z zastopnikom kraljevsko-ogerskega ministerstva; v tem odboru naj bodo zlasti primerno zastopane mehanika, kemija, zdravništvo in lekarstvo, staviteljstvo, fizika, kmetijstvo, mehanična in tako tudi kemijska tehnologija in znanje raznega trgovskega blaga.

Glavni ravnatelj naj te zvedence, ako niso kakor c. kr. državni uradniki že tako zapriseženi, v prisego vzame, da bodo svoja mnenja vestno oddajali in o teh rečeh molčali, in naj jih imenuje trgovinskemu ministru, priloživši dotične prisežne liste.

Rečém, o katerih se pri tej preskušnji po gori omenjenih določilih dotičnih posebnih zakonov spozná, da niso prilične za obrambo privilegije, niti za obrambo marke ali vzora, ne more se podeliti ni obramben list, ter treba torej dotične prošnje odbiti.

Isto tako naj se, in to brez preskušavanja, so li dotične stvari same na sebi pripravne za obrambo ali niso, prosto odbijejo tiste prošnje za obrambene liste, katere se glavnemu ravnateljstvu podado še le po izteku dobe, katero postava za vpolažitev določuje, t. j. stoprv po odprti razstavi, ali ako bi se dotična stvar pozneje prinesla na razstavo, stoprv po tem, ko je ta stvar že v razstavi.

K členu 2.

Dodeljujoč obrambene liste bode svetovne razstave glavni ravnatelj vsegdar delal v tesnem zvezi z odborom zvedencev.

Obrambene liste izdaje zastoj po priloženem obrazci svetovne razstave glavni ravnatelj in omenjeni zastopnik kraljevsko-ogerskega ministerstva jih z njim vred podpisuje; poate-tem mora vsak takšen list obsegati ime in stanovališče tistega, komur je dan, tudi pooblaščenčovo, ako bi se prošnja morebiti bila po pooblaščenči vpolažila, kratko označbo-čeno, ako bi se prošnja morebiti bila po pooblaščenči vpolažila, kratko označbo

dotične stvari, vrsto s tem dane brambe (je li bramba privilegije, marke ali vzora), in dan, katerega se z ozirom na alternativo člena 2 obramba začne, in sploh veljajoči dan, katerega ona mine.

Ako bi kdo, imajoč takšen obrambeni list, dokler še veljá, z ozirom na končni odstavek člena 2, morebiti svetovne razstave glavnemu ravnatelju podal prošnjo za redno obrambo privilegije, marke ali vzora, naj le-ta prošnje ne vzame, marveč naj ga napoti na oblastva in organe, katerih delo je po glasu dotičnih posebnih postav, take prošnje sprejemati.

Enako naj glavni ravnatelj, ako bi mu prišle, zavrne kake vloge, s katerimi bi imetniki takšnih obrambenih listov tožili koga drugega, da jim zaseguje v njihovo zadobljeno pravico do obrambe, ker o takih tožbah razsojevati je delo dotičnih pristojnih oblastev. Ta oblastva se bodo v takih slučajih, da se dotrdi, kako je stvar, obračale na svetovne razstave glavnega ravnatelja, da jim pošlje en primerek dotičnim obrambenim listom za podlogo vzetih popisov, mark ali vzorov, in on ga jim bode vsegdar, proti temu, da mu se pozneje vrne, brez spotike dajal, naznanjaje ob enem, ali se je prosilo za skrivanje ali ne, in pristavljaše dotično opomnjo v vpisniku (člen 4).

K členu 3.

Pritožbe zoper to, da se je komu obrambeni list odrekel, po postavi niso dopuščene, torej se morejo, ako bi se vendar podale, brezuvetno zavrniti.

Ako nasproti kdo podeljen obrambeni list izpodbija, da pravno ne veljá, razsojajo o tem tista oblastva, katera so po postavah glede take brambe danih in v členu 1 omenjenih na to stran pristojna.

Takih tožeb torej naj svetovne razstave glavni ravnatelj, ako bi mu se podale, ne sprejema, temuč naj vselej vpoložitelje napoti na pristojna oblastva. Za izročanje popisov, mark ali vzorov, ki so podloga tako izpodbijanih obrambenih listov, oblastvom v dotično razsodo zvanim naj prilično veljá, kar se je k členu 2 ukazalo.

K členu 4.

O podeljenih obrambenih listih in o prošnjah dotičnih naj se pri glavnem ravnatelji svetovne razstave piše vpisnik (register) v dveh enakih primerkih; v ta vpisnik naj se pod zaporedoma tekočimi števkami vpiše vsak podeljeni list, predno se izdá, z dnevom podelitve in drugimi bistvenimi podatki, ki so že k členu 2 v misel vzeti, in vrhi tega naj se v predelku za opomnje pooditi, ali se je v dotični prošnji zahtevalo skrivanje popisa, oziroma vzora ali kalupa ali nij.

Število, pod katerim se list zapisuje v vpisnik, treba postaviti na obrambeni list sam, in tako tudi na dotično prošnjo in na zavitke obeh enakih primerkov popisa, oziroma marke ali vzora, in prošnje, kakor tudi oba primerka omenjenih prilog, naj se aritmetično v red dejane po teh številkah vpisnika hranijo.

Kadar se razstava sklene, in to zadnji čas do 15. dne novembra meseca 1873 izroči glavni ravnatelj en primerek vpisnika z dotičnimi prošnjami in enim primerkom prošnji priloženih popisov, oziroma mark, vzorov in kalupov, vse v red dejano, c. kr. trgovinskemu ministerstvu, a drug primerek vpisnika s primerkom gori omenjenih prilog po zastopniku kraljevsko-ogerskega ministerstva kraljevsko-ogerskemu ministerstvu za poljedelstvo, obrtnost in trgovino, da se shranijo v obojstranskih arhivih za privilegije.

K členu 5.

Vsak obrambeni list, ki se komu podeli, naj svetovne razstave glavni ravnatelj neute-
goma razglasi v uradnem oglasniku Dunajskega Časnika (Wiener-Zeitung).

Zastopnik kraljevsko-ogerskega ministerstva napravi, da se ravno tako razglasi tudi
v ogerskem uradnem oglasniku.

Vsacemu naj se brezuvetno dopušča pogledati v vpisnik, pisan o podeljevanih obram-
benih listih, a dotične popise, črteže, vzore i. t. pregledovati naj se samo tedaj dopušča,
ako se v dotičnih prošnjah nij zahtevalo, da se skrivajo.

K členu 6.

Ako bi se vkljub zgornjim naredbam vendar primerila kaka spotika pri uporabi priču-
joče postave, bode se obrniti na trgovinskega ministra, da on stvar razloči.

Banhans s. r.

Vpisnika št.

Obrazec.

Svetovna razstava leta 1873.**Obrambeni list.**

Podpisana potrjujeja s tem, da je gospod (gospá) I. I. iz _____
 (pooblaščenec) _____ na podlogi in pod uveti postave od 13. novem-
 bra 1872 in XXIV. ogerskega postavnega člena od leta 1872 za niže imenovano, na
 Dunajski svetovni razstavi leta 1873 razstavljeno stvar, t. j. _____

dobil(a) obrambo { privilegije }
 { marke } za čas od _____
 { vzora }

kakor dne, katerega se je prošnja vpložíla _____
 do vřteveno 31. decembra 1873.

Na Dunaji, dne _____

Za kr. ministerstvo dežel ogerske krone:

C. kr. pravi skrivni svètnik in svetovne razstave
 glavni ravnatelj: